

因偷嘗 cinupay 菜而被棄的人

51. Niplin da nitomaham do cinapay
kanakan

si Aman Poyopoyan
1981-7-22, Imorod (134)

1. Asa ka tāwo Jimasik o miyanak so rarowa
ka tawo a, maniring sira o nyapowan da
am, manotong kamo so kanen ta, ta yamen
mangay do takey a, kapashad nyo so
cinapay do kanen ta, ta yakan ta an,
kowan da sira o rarowa ka anak da, nohon
kowan da, kangay da rana do takey no
nyapowan da.

Jimasik 處有一對夫妻，育有二子
他們跟他們的兒子
說，我們上山去，你們呆在家
裡煮飯，順便把芋葉菜，放飯
上一起煮？兄弟倆說：好。事情
交代完畢便上山去了。

2. Miratateng am, mararaw rana am, manotong
rana sira o rarowa ka anak da, kapashad
da so cinapay do rotongan da kanen da,

到了中午，兄弟倆煮飯並照著
父母的話把芋葉菜放飯上面
一起煮。

3. Madengdeng rana o kanen da am, arawan
da rana, monay rana am, ikaktokto da
rana o nyapowan da omoli rana am,
migwagway rana sira so kanen da, kaon
da so cinapay a, pangayin da do lalig
a kayo a, kapalapoy da rana so kanen
da yagza da asa ka vahay.

煮熟之後，把未燒盡的柴火後
開。他們想，父母親該回來的
時候了，兄弟倆便合作把芋皮
剝去，芋葉菜放置 lalig 盤中。
(木製圓盤)

4. Miratateng am, teyka rana sira malapoy
am, ililapen da rana o yakan da cinapay

剝好芋皮之後，哥"把放在木製
圓盤上的芋葉切好加鹽，然後

do lalig a, mateyka na rana ililapen
no rakrakeh a mehakay am, asinen na
rana kataham na ja.

後抓一小塊嚐試，夠不夠鹹。

5. Maniring o ananak am, yamo tonahami o
yakan ta ori, oyan na nimo ni yama ta,
ipanci ko pala ji yama ta, ji na oyan
imo a ori kowan na no ananak a.

這天一早，弟"熊見了，對兄說：
呀，你怎麼可以偷吃菜，你不怕
爸"罵嗎？待爸"回來，我一定告
訴他，他一定會大罵你的。

6. Maniring o rakrakeh am, ji mo mancyan
ji yama ta mangawari an, ta ioya na
yaken a, kowan na o ananak no rakrakeh
a, ji ko mancan ji yama ta, ikongo o
yamo tonahami do yakan ta kowan na,
ta ikinanaet na do ka ji na nimantan o
nya.

哥哥說：拜託，不要告訴爸爸好
不好，不然他會罵(泄氣)我。

弟"說：不買，我一定要說。誰叫你
嘗 吃菜，因弟"沒嘗吃，所以他
很好忘。

7. Miratateng am, omoli rana sira o nya-
powan da am, maniring o ananak am, na
to nahami ni koyto o yakan ta kowan na
sira o nyapowan da.

不久後，他們的父母親從山上
自來。弟見爸"來了，迫不及待的
說：爸，哥"偷嘗菜。

8. Maniring o rakrakeh am, tabeken ta yako
ji nimiyakan a, yako to pawana do ngoso

哥哥打余說：弟"亂講話，我只不
過作吃菜狀比了一下而已，我哪

ko kowan na no rakrakeh o nyapowah da,
yana tomanciyan o yako kanimiyakan ta,
sino o yanimiyakan ja, teymalas si wari
ya kowan na no anak na rakrakeh a.

裡有偷吃菜，弟「最會造謠」。

9. Maniring o ama da am, pinawanawa ka ya
no rakep da, yatonaham do yakan ta ya,
adan rana ori ya iyangay ta o akma so
sang a, oyod a manakaw ka ya, manga-
ngankanen kowan na no ama da, kato na
rana vaodan sya so anak na rakrakeh a.

爸「說：你要死花刀下？怎麼可以偷吃菜！這是不可以的行為。你偷吃菜，你就是小偷。後來就拿繩子把小孩子捆起來。」

10. Miratateng am, teyka na rana vaoden
rana am, yangay na rana do azcip
Jimakamimingan a, kakaro na rana ja no
ama na, kato na ngiyanan do dang a.

然後帶到 Jimakamimingan ^(地名) 處的小洞，棄他就走。他就一直在那裡。

11. Monay rana am, ikasi da no vangvangkas
am, todey ngovoci o karam a kangay da
omngotngot do vaod na ovid a, kapi-
kawasawasak na no nivaod na sya no ama
na.

後來神鬼同情這位冤枉的哥哥，就附體在老鼠的身上，去咬斷捆綁哥哥的繩子，然後哥哥才幸免捆死的命運，被得救了。

12. Mamimin rana mawasak rana o vaod na am,

鬆開繩子以後，出山洞，到海邊

makobot rana do azcip a, kangay na
manimocimos do keysakan so yakan na,
oriwo ikaviyay na no nang a.

受食填腹充飢。就這樣
繼續生活。

13. Manakenakem do panimocimosan na am,
mangay ko da yama saon, am apiya no
ji da yaken zakata am, so ji ko angayi
saon kowan na, ka ji na angayan do
nyapowan na, kato na manimocimosan so
kanen na, kato na miparakowan no nang.

他邊檢食東西，心裡邊想：我
要回家去。可是萬一他們要打死我
呢？還是不回去好了。就這樣他
沒有回去跟他的父母住。每日都
去海邊檢拾海產來吃。他也漸
長的長大了。

14. Miratateng am, arako rana am, maniring
am, ji ko saon ngiliyana sira yama,
ta bakbakan da yaken a, nokomowan am,
mangay ko saon mapakeb do siri no
kanitowan so vahay ko, ta ori saon o
ji da makacitayi jaken a, ji da ngayi
no tawo am, kowan na, kangay na mapakeb
do siri no kanitowan so vahay na.

他長大成人之後，他想，說：
我不要再回去村莊建房子住，不
然他會打罵我，我看，在墓場
邊搭建小屋比較安靜，他們也
看不見我。因為一般人不會經過
墓場。他這樣想。於是就
在墓場旁搭建小屋。

15. Teyka na rna o vahay na am, mangay rana
mikalakala so cimosen na kanen na do
keysakan a, micamadadayan a oraoran na

搭好之後，又到海邊去檢拾
東西吃，凡可吃的都檢來。

no keysakan a.

16. Ano mangsae rana am, mangay rana do vahay na, kato na ngitkehan do dang a, kato na mipananarowan no ovok na, ta a abo o omri ja, ta ji da cita no tawo a.

每當他去覓食，累了就回小屋去休息，睡覺。因為沒有人見過他也沒人幫他理髮，頭髮就愈來愈長了。沒有人知道他是否尚在。

17. Monay rana am, ipisa na so kangay do keysakan a mangay mikala so cimosen na yakan na am, tomipanininid a

有一次，他到海邊撿拾東西吃，沿著海岸撿拾海產，愈撿，離家愈遠。

manavasavat a mikala so yakan na kalakalang a kano micamadadayan a kankanen do keysakan a.

阿美族、雅美族口語傳說採錄翻譯資料
數位典藏計畫

18. Amiyan Jilangoy na am, maniring am, sompo ko pala Jicinil a mangay manavasavat kowan na, kasopo na Jicinil a, omosok do vocid Jilangoy na am, to na cita o arowa dehdeh a, o asyo sira o aro a dehdeh ya kowan na, kato na ngosokan a mangay do teyraem a.

當他在^(地名)Jilangoy na的海邊時，想道：我到Jicinil去找螃蟹，他就從Jilangoy na的海邊去經過Jilangoy na。後來，看見很多別島人也來此找螃蟹，貝類等。他說：他們是從哪個地方來的呢？他就一直走下去。

19. Miratateng am, masanad rana do teyraem am, to da cita no dehdeh am, o logaw

那些人看到他，說：小屋有雅美人，其他的說：我，雅美人。他們問：

kowan da, nohon kowan da no kadowan jira

asyo ka ya kowan da no dehdeh o tawo a,

20. Maniring o tawo am, nona yaken rana ya

am, tawo ko ya, yako manavasavat so

yakan ko a kalang, ta yako yakan kowan

na sira no tawo o dehdeh, ning a, yaka

manavasavat ya so akman so sya, yako

yakan ya kowan da no dehdeh a.

21. Maniring sira o dehdeh am, nona ikakza

mo o alonagen an? ta yaro do avang

namen a, noci kakza mo am, mangay ka

do avang namen a, kapangap mo kowan

na no dehdeh a.

22. Maniring o tawo am, nona ji sira

mangavay o panirisiringen nyo kowan

na, caha noci mangay ka am, wanjinja

o alonagen, ta mangap ko kowan mo o

yamiyan do avang namen an, ta oriwo

pananaowan na nimo a mangap an kowan

no dehdeh a.

他說：你從哪裡來？你是那兒

那人對他們說：哦，我是本地人，我來海邊找螃蟹吃的。他們說：哦，你也是找像我現在吃的這個一樣啊。

他們對他說：對，你喜不喜歡 alonagen？我們船上有很多，你若喜歡，你就到我們船上去拿好了。

那人說：可是你們船長會罵啊！他們說：沒關係，你去的時候，跟船上的人說：請問 alonagen 放在何處。然後再問一些，他們會告訴你，叫你去哪裡拿。

23. Maniring o tawo am, nohon kowan na,
kangay na rana do avang da, miyawawat
a, masasnad rana do avang da am,
zomagpit rana do avang da no dehdeh a.

那人說：好吧！他就下海游向
那些人的船去，然後，上船。

24. Miratateng am, amiyana rana do sahad na
no avang da am, kalaen na rana o
panirisiringen da, macita na am, kokay
kowan na, yaka mangay jino kowan no
panirisiringen da.

上船之後，^就找船長。船長看見他
說：你好，去哪裡？

25. Maniring o tawo am, nona yaken rana am
yada yaken nitovoy no kadowan jinyo a
yamangap so alonagen kowan na, ning a
cingwaneri ya, no yaka mangap so alo-
nagen am, angay do kazazakan no avang
namen ta oriwo yana yanana kowan na,
kangay na rana no tawo a.

雅美人說：是你們的船員叫我
來拿 alonagen 的。船長說：
哦，原來如此。你若真的是來拿
alonagen 的話，去船倉吧，就在那
那裡。那人便過去了。

26. Masasnad do kazazakan no avang da am,
macita na rana o ipancida alonagen a
tamtamek a, kapangozong na rana do
awas na so tamtamek a, ta abo o karay

到了船倉他看見他們所講的
alonagen 原來是金子。他就拿金
子裝在他所帶來的 awas 裡(竹筒)。
在那個時候，還有袋裝。裝滿
了 awas，然後出去。

na, mapno rana o awas na am makobot rana.

27. Maniring o tawo am, kokay a ayoy ya
mangay ko rana an kowan o panikoden
da no dehdeh a, nohon a angay rana
kowan na, kangay na rana no tawo a
tomovoz do wawa, kapiyawawat na
makarala mangay do kacan a.

那人走出之後，跟船長說：
謝謝您，我走了。船長說：
好的，慢走。他就跳海游
回岸上去。

28. Masasnad rana do kacan rana am, mana-
pet rana koli na rana mangay do vahay
na do siri no kanitowan a, kasaray na
nya no tamtamek na, nitoro da no tawo-
doto, do karilaw da nya todey yamlina
no ama na, ji nimanganganen a.

到了岸了，回到碼頭邊的小屋去，
他非常高興。那是天神憐憫他
被父親冤枉偷吃他們的菜，而
被拋棄，因此天神藉著那對島
來的船，給他財寶。

29. Miratateng am, monay rana am, ipisa
na kangay komala so nimiyanak a
viniyay na koyis am, maninid do
kahangowan am, to na cita o mangob do
siri no kanitowan da, o asyo o yamangob
do siri no kanitowan a ori ya ala anito
ori ya yako rana tomitaztazmamaw do

後來有一個人上山去找到野外
生產的他們的豬，經過 kaha-
ngowan (野渡羅) 地帶時，忽然發
現碼頭邊有烟煙，他說：碼頭
邊怎麼會冒煙？是鬼嗎？
他日之下，我真的看見鬼嗎。住在
Jiminasirong 的那人說。

yamaraw ya kowan na no tawo Jiminasi-
rong a.

30. Miratateng am, tomanakenakem a, ano
anito am, yato mangob, ano taztazmamaw
ko am, yatongiyan, tana anito rana am,
ikapiya na pa, mangay ko pala citaen
kowan na no tawo a, nimikala so
nimiyanak a koyis na, kangay na tomita
sya.

上山找豬的那人,心裡想:若
是鬼,牠怎么可能生火,是我的幻
覺嗎?不可能的,管它是不是鬼,
我過去看看。那個去尋豬的人
這樣想。

31. Masasnad rana am, citaen na am, sarowap
a, asyo o sarowap ya, sino pa ya o
yatomivahay do jiya ya do siri no
kanitowan ya kowan na, icingi na am,
amiyan so tawo a.

他走近一看,原來有一間小茅屋,
他在想:誰會來此地居住?
然後探頭望茅屋裡看,有人。
水尾個... ..

32. Maniring o tawo Jiminasirong am, sino
ka ya kowan na am, towogto a mivangon
a, citaen na no tawo Jiminasirong am,
ta ovok na ta maminda do pakaw na.

住在Jiminasirong^{地名}的那個人
輕聲的對裡面那個人說:
你是誰呀?茅屋裡的那個人
嚇得立即起身。屋外的那個
人看到他頭髮已長得披肩了。

33. Maniring o niplin da am, nona yaken
rana ya am, ori o kakowan ko a, ori o

他回答說:我是某某人,是某人
的兒子,如何如何...。

nyapowan ko kowan na, ning a, zipos
ko pa imo a, yaka pamiyan ya manganako
a, ariyan ta imo a, mangay ta do
vahay namen do ili kowan na no maran
na tawo do Jiminasirong o niplin da.

那人一聽這樣講，說：哦，那你是我的親戚，你還在人在間啊。你頭髮這長啊，到我家去，我幫你理髮。他的 maran (叔伯) 這樣說。

34. Maniring o niplin da am, tosy a mo maran
ta makanig ka, ta ji mo anket yaken a
pinanan, ta yako mangot kowan na, caha
ariyan ta imo ta makasi ka mo keypong
kowan na no maran na, taosya ta abo o
itoro ko jimo a pzapzatan ko kowan na,
ka ji na keyan a ariyan na no maran na
kato na rana ngoliyan do ili no maran
na.

他說：不好意思啦！我又髒又臭，不好意思，你敢摸我嗎？那人說：沒關係，看你披頭散髮，沒人幫你理，好可憐哪。他說：你的好意我心領了。如果你幫我理髮，我可沒什麼東西^{可以}給你，所以他不肯給他的 maran 理。他的 maran 便回家去了。

35. Miratateng am, masasnad rana do vahay
da am, mangap rana so ipiiri ya ipangan
a, iri na ja do niplin da, ta ikasi na
kangay na rana ja omri ja.

到家後，拿了理髮刀再回墓地小屋去。並為姪子理髮。

36. Teyka na rana ariyan o ovok na am,
ipantan na rana so tamtamek o maran

姪子理髮完後，就去拿金子給幫他理髮的叔叔，並說

na, ayoy mo keypong, ta ariyan mo rana
yaken kowan na.

謝謝你幫我理髮。

37. Maniring o maran na am, asyo ya o
tamtamek ya mo pihahawwada, sino o
nitomoro nya jimo so tamtamek ya kowan
no maran na.

叔叔接到金子，很驚訝，也很興奮的說：我的寶貝呀，這是誰給你的。

38. Maniring o niplin da tawo am, nona oya
rana am, nimasazi ko a tamtamek no
kangay ko do yakan ko do Jicinil a
nitoro da no dehdeh kowan na, ning a
oyod a nitoro da jimo a sazi sira ya kowan no maran da, nohon
kowan na.

他說：這些金子是，有一天我到 Jicinil 我海貝螃蟹時，遇上很多的外地人也在那裡找螃蟹，是他們送我的。叔叔說：哦，他們怎麼那么好，送你這些東西呀！他說：是呵！

39. Miratateng am, mamiyamizing da o kiyan
na no niplin da anak na am, mangay o
ama da mangay omahap sya so niplin na
anak na, mivahay do siri no kanitowan.

自從叔叔發現他以後，消息傳到他父親的車裡。他父親便去塔旁小屋兩孩子回家一起住。

40. Masasnad do anak na am, amiyan a,
maniring o ama na am, nona yaka miyan
do ja manganako a, moli ta rana do

他父親對他說，孩子，原來你死在這裡，現在跟我一起回家吧！我們都怀念著你。但他

Piahawwada: 類似一些“寶貝蛋、小精靈、小鬼”的話。

有一點小看人家的意思。但談地話(謔)的人
不是惡意的。

vahay ta, ta yamen ikapaw rana imo si
ina mo ka ni wari mo kowan na o anak
na, ji na nirisiringa o ama na, ka ji
na keyan a mangay do vahay da, ta
ikaoya na ikayan na sira o nyapowan na.

不理會父親，也不願跟父親
走。因為他很氣，也 ikayan 他
的父母。

41. Maniring o ama da am, ji ka key manga-
nako ta, apiyapiya do jiya yanan mo a,
yakatorowan jimo a, yakabowan pa no
tawo a, sino o kasirisiring mo do jiya
kowan na no ama na o anak na niplin. na.

他父親說：為什麼不肯回家？
這裡又不比家裡好，
而且你的房子也漏水。
又沒有鄰居可以講話、聊天。

42. Maniring o anak na am, taona yamo raran
jaken a, no yabo sira o mangarilaw am,
yako pa amiyana ya, yakeyan no manga-
cacileb a yanimarilaw nyaken a, yako
ikaviyay am, ori am, yamo pa macita
yaken ya, ta yako pa ji nimazakat ya,
kowan no anak na, ka ji na macilolowan
ja.

他說：你叫我做什麼？如果
沒有憐憫我的神鬼，我還
活到現在嗎？幸好有好心的
神鬼，否則你現在還能見到
我？早都死掉了。他的孩子這
樣說，然後不肯跟他回去。

43. Miratateng am, milavilavi rana o ama
na omoli do vahay da, maniring o mavakes

他父親看他堅決不跟回家。
心裡很難過，哭著跑去到家

na a kano ananak am, wanjin si yalikey
a, wanjin si kaka no yamiyan pa, ikongo
yana ji ngoliyi kowan na no kahanghangan
na kano anak na.

以後，他太太和=兒子問談
：孩子(兒)呢？他還活著嗎？為
什麼不跟你一起來呢？

44. Maniring o mehakay na, aa ama da am,
nona si yalikey rana, si kaka mo rana
am, yamiyan a, ya ji yakey a yamoli,
ta yana ikayan yaken a yanimlin sya,

他說：他的確還死人在。只
是對我當時的做法氣恨精
所以不肯來。他太太和另一兒子
說：原來如此。

so yana ji ngayiyi kowan na, ning a
cingwaneri i kowan da no mavakes na
kano anak na.

阿美族、雅美族口語傳說採錄翻譯資料
數位典藏計畫

45. Miratateng am, monay rana am, ikapaw
na no nyapowan na am, mangay miteba
so mangay na pivahayan a kiliyanan na
so anak na.

自從他的父親見過他之後，
無時無刻都惦念著他，於是在
他小孩住的附近興建一間
房子跟孩子相鄰居。

46. Mamizing da no kiliyam da o kangay na
komiliyan so anak na am, to sira lovot
a asa ka ili ya macilolo ja, kapiteba
da so kayo a, mangay da pivahayan da
no tawo Jimasik a.

村人聽說他要去跟他的孩子
做鄰居，也就都跑去在他們
前後左右建房子。(他們是稻Jima-
sik人)。

47. Miratateng am, mamizing na no kakteh
da Jiratay a si Zivo am, mangay masi-
piteba jira so pivahayan na, oriwo
nipanoma da no tawo Jimasik ya miyili
Jimorod ya.

漁人部落
住在漁人村的兒(弟)si Zivo 目魯,
到此事,也過去跟他們住(同村)
所以,可以說Imasik人是最先居
住在紅頭村的。

部落名,已沒
人住了,有部落
人已遷至埋紅頭
村了。

阿美族、雅美族口語傳說採錄翻譯資料 數位典藏計畫